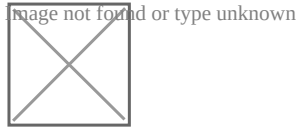

Τριαδολογική ενότητα και πρόσωπο στην αφρικανική θρησκευτικότητα (Μητροπολίτης Νιγηρίας Αλέξανδρος)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=168731>]

Το αγαλματίδιο αυτό που βλέπετε προέρχεται από την φυλή των Ασάντι της Γκάνας. Είναι γνωστό σαν Akuabu mmieesa και πέρασε στην Κένυα όπου στα σουαχίλι λέγεται Ujamaa. 3 πρόσωπα σκαλισμένα από ένα κομμάτι ξύλου, φύσει ενωμένα. Ο αριθμός 3 για τους Ασάντι συμβολίζει την κοινότητα σε ενότητα που δεν μπορεί να διαρραγεί. Ακόμα σημαίνει βαθιά αγάπη που δεν μπορεί να εκφραστεί με λέξεις. Σημαντικό στο σύμβολο αυτό είναι ότι τα 3 πρόσωπα έχουν κοινό στομάχι, κοιλιά, δείχνοντας ότι είναι αδιάρρηκτα ενωμένα μεταξύ τους. Ότι αντλούν τη ζωή, την ύπαρξή τους από τον ίδιο μέρος. Ότι, ο,τι απολαμβάνει το ένα πρόσωπο, μοιράζεται, οφελεί τα υπόλοιπα. Εάν προσέξετε την κοιλιά, μοιάζει με δοχείο πάνω σε τρίποδο, μια εστία, πάνω στην οποία προετοιμάζεται το κοινό φαγητό. Άρα τα 3 πρόσωπα δεν διαπληκτίζονται, δεν πολεμούν μεταξύ τους για φαγητό, για επιβίωση, αφού έχουν τα πάντα κοινά. Έχουν, δεν κατέχουν. Σύμβολο λοιπόν ενότητας θεμελιωμένης πάνω στην οικογένεια, στην κοινότητα στο κοινό συμφέρον και μοίρασμα.

Στην φιλοσοφία Ujamaa στήριξε ο Νυερέρε το 1967 την περίφημη Διακήρυξη της Αρούσα για τον αφρικανικό σοσιαλισμό. Σαν θεολόγοι πιστεύω ότι σχεδόν όλοι ήδη έχετε κάνει μια τριαδολογική, εκκλησιολογική και ιεραποστολική ανάγνωση του συμβόλου, συμφωνώντας ότι αν ψάξουμε, θα βρούμε, εμείς οι ορθόδοξες εκκλησίες της Αφρικής, οικείους τρόπους για την έκφραση της πίστης. Είναι όχι μόνο καθήκον, αλλά και δικαίωμά μας.

Από την νοτιώτερη Αφρική τώρα μας έρχεται η φιλοσοφία UBUNTU, η οποία μιλάει για την εμπιστοσύνη, τη σχέση και την εσωτερική ενότητα όλων των ανθρώπων. «Το να είναι κανείς άνθρωπος, σημαίνει να επιβεβαιώνεις κάθε στιγμή την ανθρωπιά σου, την ανθρωποσύνη σου, αναγνωρίζοντας την ανθρωποσύνη των άλλων και πάνω σ' αυτή τη βάση να χτίζεις σχέσεις αμοιβαίου σεβασμού...». Με άλλα λόγια «είμαι άνθρωπος γιατί ανήκω, γιατί συμμετέχω, μοιράζομαι...υπάρχω, επειδή υπάρχουν». Η φιλοσοφία UBUNTU, στις διάφορες εκδοχές της σέβεται την ετερότητα , αναγνωρίζοντας 1) την ιδιαιτερότητα του άλλου, γλωσσική, θρησκευτική, πολιτιστική κλπ 2) την ατομικότητά του, όχι με την καρτεσιανή λογική αλλά μέσα στο πλαίσιο των σχέσεων του με τους άλλους και 3) την ιστορικότητά του αναγνωρίζοντας στον άλλον όχι μόνο το δικαίωμα του είναι αλλά και του γίνεσθαι. Αναγνωρίζει το αμείωτο, θα λέγαμε, του άλλου προσώπου, δηλαδή δεν αποδέχεται έκπτωση του προσώπου σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, συμπεριφορές ή λειτουργίες. Δηλαδή πρόκειται για μια διαδικασία αυτογνωσίας, που περνάει μέσα από την γνώση του άλλου.

Είναι γεγονός ότι οι αφρικανικές κοινωνίες μεταλλάχτηκαν ταχύτατα, εκφυλίστηκαν αν θέλετε, κάτω από την πίεση της παγκοσμιοποιημένης κουλτούρας που δυναμικά έχει εισβάλλει στον χώρο. Το όραμα του αφρικανικού σοσιαλισμού, ίσως, για κάποιους, να έχει σβήσει. Θα ήταν ουτοπικό να πιστέψει κανείς ότι μπορεί να επαναφέρει, να αναστήσει, παραδοσιακούς τρόπους ζωής και συνύπαρξης. Όμως πιστεύω ότι η παράδοση αυτή, σε συνδυασμό με την εκκλησιαστική μας παράδοση, μπορεί να μας βοηθήσει να χτίσουμε κοινότητες μέσα από την διαδικασία θεραπείας εμπειριών και μνήμης. Κοινότητες στις οποίες ο καθένας όχι μόνο γίνεται αποδεκτός όπως είναι, αλλά βρίσκει και το στήριγμα που χρειάζεται για να συμμετάσχει στην πληρότητα της Ζωής. Κοινότητες στις οποίες αποκτούν φωνή εκείνοι που συνήθως σιγούν, σιωπούν, ευρίσκονται στο περιθώριο. Έτσι ίσως μπορέσει σταδιακά η εκκλησία να γίνει χώρος απελευθέρωσης για να νιώσει τελικά ο απλός καθημερινός άνθρωπος την λυτρωτική παρουσία του Χριστού μέσα στη δική του προσωπική ιστορία και περιπέτεια.

« Νυνί δε εν Χριστώ Ιησού υμείς οι ποτέ όντες μακράν εγγύς εγεννήθητε εν τω

αίματι του Χριστού. Αυτός γαρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ὑμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερά ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας...» (Εφεσ. 2:13-14). Αυτὴ θεωρῶ ὅτι εἶναι ἡ πρόκληση γιὰ μας σήμερα. Ὅχι ἀπλᾶ νὰ κατεβάσουμε αὐτοὺς ποὺ σκαρφαλώνουν στὸν τοῖχο, ἀλλὰ νὰ συμβάλλουμε στὸ γκρέμισμα τοῦ «μεσότοιχου τῆς ἐχθρας» καὶ κάτω ἀπὸ τὰ ερείπια τοῦ νὰ θάψουμε κάθε τι ποὺ πονάει, ποὺ χωρίζει, ποὺ ματώνει.

Ἐφτασε ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία «χειρ Κυρίου ἐξήγαγε ἡμᾶς καὶ ἐθήκεν ἡμᾶς ἐν μέσῳ πεδίου..μεστοῦ οστέων ἀνθρωπίνων...καὶ ἰδοὺ ξηρὰ σφόδρα. Καὶ λέγει πρὸς ἡμᾶς Υιέ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ οστέα ταῦτα;». Καὶ ὅσο κι ἂν μας τρομάζει ἡ ἀφωνία μας, ἡ ὑπνώττουσα ἐκκλησιαστικὴ μας συνείδηση, ὑπάρχει ἀκόμα περιθώριο, δὲν εἶναι ἀργά, τὰ οστά δὲν εἶναι ξηρά, ἡ ἐλπίδα μας δὲν χάθηκε.....διότι τάδε λέγει Κύριος: Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνήματα ὑμῶν καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν.. καὶ δώσω πνεῦμα μου εἰς ὑμᾶς καὶ ζήσεσθε..»

Σας εὐχαριστῶ.